

(इंग्रजीत टंकलिखित न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद.)

१२७ सर्वोच्च न्यायालय अहवाल (१९९६) २ एस. सी. आर .

सेंट मेरी स्कूल आणि इतर .

वि.

छावणी मंडळ , मेरठ आणि इतर.

५ फेब्रुवारी, १९९६ .

(न्या. जीवन रेड्डी आणि न्या. के. एस. परिपूर्णन.)

छावणी अधिनियम :

कलम ८४, ८७ - मेरठ छावणी मंडळ - मालमत्ता कर - मूल्यनिर्धारण - अपील -
कर न भरणे - चा परिणाम - अपिलाची सुनावणी आणि गुणवत्तेवर त्याच्या
निकालास प्रतिबंध मान्य केला - अपील विचारार्थ स्वीकारले - प्रतिबंधित नाही.

श्याम किशोर आणि इतर वि. दिल्ली महानगरपालिका आणि अन्य ., (१९९३)
१ एस. सी. सी. २२, लागू केले.

दिवाणी अपील अधिकारक्षेत्र : दिवाणी अपील क्रमांक २९२२ - २४/१९९६.

सी. एम. डब्लू. क्र. १४५१-५३/१९८८ मध्ये अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने दिनांक २५. ८. ९४ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णय आणि आदेशाविरुद्ध.

सह

रिट याचिका (सी) क्र. २०८/१९९५.

(भारताचे संविधानाच्या अनुच्छेद ३२ अन्वये)

सोली जे. सोराबजी, एम. पी. राजू, टि. एन. राजन, एम. के. डी. नंबुद्री ,
अपीलकर्ते/याचिकाकर्त्यासाठी.

एन. एन. गोस्वामी आणि वि. सी. महाजन, एन. जग्गी, मिस. इंदू गोस्वामी
आणि डब्लू. ए. कादरी, उत्तरवादींसाठी.

न्यायालयाने पारित केलेला आदेश खालीलप्रमाणे आहे :

पक्षकारांच्या वकिलांचे म्हणणे ऐकले. अनुमती मंजूर .

छावणी मंडळाने दाखल केलेली रिट याचिका मंजूर करणाऱ्या अलाहाबाद उच्च न्यायालयाच्या न्यायनिर्णयाविरुद्ध ही अपिले दाखल करण्यात आली आहेत आणि प्रकरण अपील प्राधिकारी यांच्याकडे पाठवले या निर्देशासह की अपील प्राधिकारी यांनी याचिकाकर्त्यांना छावणी अधिनियमाचे कलम ८७ चे पालन करण्याची संधी द्यावी. हा प्रश्न याचिकाकर्त्यांच्या मालकीच्या इमारतींच्या मालमत्ता कराच्या मूल्यांकनाशी संबंधित

आहे. अपीलकर्त्यांचे प्रकरण असे आहे की अधिनियमाच्या कलम ९९ नुसार, त्यांना करातून सूट देण्यात आली आहे. मूल्यनिर्धारण प्राधिकारी यांनी असे मानले की ते कलम ९९ ची आवश्यकता (पूर्तता) पूर्ण करत नाहीत आणि त्यामुळे ते सूट मिळण्यास पात्र नाहीत. त्या आदेशाविरुद्ध अपीलकर्त्यांनी अपील दाखल केले परंतु त्यांनी कलम ८७ नुसार आवश्यक असलेला कर जमा केला नाही. असे असले तरी, अपीलकर्ते कलम ९९ चा लाभ मिळण्यास पात्र आहेत या आधारावर अपीलीय प्राधिकारी यांनी अपील मंजूर केले. या आदेशाविरुद्ध छावणी मंडळाने उच्च न्यायालयात रिट याचिका दाखल केली होती. उच्च न्यायालयाने निर्णय दिला की कलम ८७ ची आवश्यकता अनिवार्य आहे आणि त्यानुसार प्रकरण वरील निर्देशांसह पाठविले.

श्री सोराबजी, अपीलकर्त्यांचे विद्वान वकील, कलम ८७ च्या वैधतेला आव्हान देतात या आधारावर की ते अपील अधिकाराच्या मार्गात कठीण अटी घालते. विद्वान वकील यांनी श्याम किशोर आणि इतर वि. दिल्ली महानगरपालिका आणि अन्य., (१९९३) १ एस.सी.सी २२ मधील या न्यायालयाच्या निर्णयावर भिस्त ठेवली जो अपीलाच्या समान तरतुदीशी संबंधित आहे, उदा., दिल्ली महानगरपालिका अधिनियम, १९५७ चे कलम १०७ (बी). या तरतुदीच्या वैधतेला आव्हान देण्यात आले होते आणि ते खालील निरीक्षणांसह आणि स्पष्टीकरणांसह मागे घेण्यात आले होते :

"..... अपील प्राधिकारी यांना अपीलाची सुनावणी पुढे ढकलण्याची परवानगी देण्याच्या तरतुदींचा अर्थ लावण्यात आम्हाला काहीही चुकीचे दिसत नाही. अश्याप्रकारे

करदात्याला कर भरण्यासाठी वेळ दिला जातो किंवा विवादित कर भरण्यासाठी विशेषतः वेळ किंवा हप्ते मंजूर केले जातात जेथे प्रकरण योग्य आहे तेथे, जोपर्यंत ते अपीलीय न्यायालयाच्या सुनावणीच्या कॅलेंडरमध्ये अनावश्यकपणे हस्तक्षेप करत नाही तोपर्यंत. तथापि त्याच्या अधिकारांनी अपील निकाली निघेपर्यंत कराच्या वसुलीला स्थगिती दिली पाहिजे. आम्ही असे म्हणतो कारण न्यायाधीशांनी सुनावणी पुढे ढकलणे ही एक गोष्ट आहे की ते स्थगिती केलेल्या तारखेपूर्वी कर भरण्याचे काम करदात्यावर सोडून देणे किंवा कर भरण्याची परवानगी देणे, शक्य असल्यास, अपीलच्या सुनावणीपूर्वी त्याच्या निर्देशानुसार कर भरण्याची परवानगी देणे. असे करताना, तो विभागाला कर वसूल करण्यास मनाई करत नाही आणि करू शकत नाही जर त्यांची तसे करण्याची इच्छा असेल तर. जर त्याला अपीलाची सुनावणी हवी असेल तरच तो करदात्याला कर भरण्याची संधी देतो. तथापि, अपील निकाली काढेपर्यंत वसुलीला स्थगिती देणे न्यायाधीशांसाठी पूर्णपणे वेगळी गोष्ट आहे ज्याचा परिणाम वाचण्यासाठी परंतुकाची भाषा सुधारण्यात होईल . " कर भरला जाईपर्यंत कोणतेही अपील निकाली काढले जाणार नाही." थोडक्यात, तथापि, अवाजवीपणे अधिकार प्रतिबंधित करण्याचे कारण नाही ; अपीलाच्या गुणवत्तेवर प्रत्यक्षात सुनावणी होईपर्यंत वादग्रस्त संपूर्ण कर भरला जाईल याची खात्री करणे एवढेच त्याला करायचे आहे. म्हणून, आम्ही कलम कलम १७० चा खंड (बी) केवळ अपीलाची सुनावणी आणि गुणवत्तेवर त्याचा निकाल लावण्यासाठी प्रतिबंध म्हणून वाचू आणि अपील विचारार्थ स्वीकारण्यास प्रतिबंध म्हणून नाही ."

हे दोन्ही पक्षांनी मान्य केले आहे की सदर निरीक्षणे आणि स्पष्टीकरणे या बाबींवर, म्हणजे, छावणी अधिनियमांतर्गत उद्धवलेल्या अपीलांवर समान रीतीने असतील. त्यानुसार, असे निर्देश देण्यात येत आहेत की, छावणी अधिनियमाच्या कलमानुसार दाखल केलेले कोणतेही अपील, कर जमा करण्याच्या संबंधात [म्हणजे कलम ८७ च्या आवश्यकतेच्या संदर्भात), वरील निरीक्षणे आणि स्पष्टीकरणांच्या आधारे आणि त्यानुसार हाताळले जाईल .

त्यानुसार अपिले निकालात काढली काढण्यात आली आहेत. अपीलिय प्राधिकारी या निकालाच्या आधारे प्रकरण तपासतील आणि कायदानुसार निकाल देतील.

या अपीलांमध्ये दिलेल्या वरील आदेशानुसार, रिट याचिकेत कोणतेही आदेश मागवले जात नाहीत. फेटाळले .

खर्च नाही.

अपिले निकाली काढली आणि याचिका फेटाळली.

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाचा मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/तिच्या मातृभाषेत त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही. तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणीकरिता वैध मानला जाईल.

XXX